

Universitätsbibliothek Wuppertal

Epistolæ obscvrorvm virorvm

cvm inlvstrantibvs adversariisqve scriptis

Textvs

Hutten, Ulrich von

Lipsiæ, 1864

Tenor supplicationis Pasquillianæ

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-976](#)

Marforius Romanus
Pasquillo Romano
classico suo salutem.

Perlegi tuas literas, iucundissime Pasquelle, quibus breviter multa perstringis: placet ergo ut breviter respondeam. Quum a condita usque urbe (quod pauci nornunt) nedum eiusdem, verum et totius orbis morum censores dati simus, unde et pedibus et manibus pestiferae huic tyrannidi, qua iam, ut video, Christiana scatet religio, resistamus in primis curavi. nam mox visis (ut aiunt) literis tuis supplicationem tuam cuidam Teutonico Pontificis camerario secreto extra muros tradidi. Is pollicitus est (ut multi etiam ardua promittit) sua autoritate eodem momento manu Pontificis subsignatam restituere. At Silvester palatii magister et nescio quis olim a littore legatus in medium prosiluere, supervenit et ex Germanis egregius quidam dissipator (disputator dicere volui): hunc magistri nostri Itali Orlandum, Alemani Rholandum ob stentoream eius vocem appellant. hic librum de primatu Petri, alter suarum Confutationum (vel potius confusionum) Epitomen manu portabat. hi una Lutheri caussam coram Pontifice et Cardinalibus tractarunt, ut nedum signaturae supplicationum, verum et Bullarum expeditiones aliquot diebus suspensae sint, quo usque genuina industria usus mox aliud remedium inveni: nam magistrum Vives, Pontificis me dicum, hominem alias liberalissimum et perfacetum, adivi, quia Hispanus est, et ut operam suam ob veterem nostram familiaritatem porrigeret petii. qui mox rei favens supplicationis signaturam obtinuit; obtinuit autem per FIAT VT PETITVR, quod solius, ut nosti, Pontificis est. extorsit et decretum, vel si dici possit sententiam diffinitivam, qua Pontifex sole clarus Theologos a theolecticis et barbaros illos perdidores (heu, praedicatores) longe a veris evangelicae veritatis ad assertoribus discernit: quam et tibi submitto. Sic ars deluditur arte. Videat nunc bonus ille pharmacopola quid malagma suum parturierit. Vale, mi Pasquelle, et Affensfeldum a tergo saluta. Romae ex monte Aventino, xxvij. Iulij. Anno M.D.XX.

30

Tenor Supplicationis Pasquillianaæ.

Beatissime pater, ut animarum saluti, Christianæ religioni ac communi omnium commodo rectius succurri valeat, dignetur sanctitas vestra providere, ne ii qui persuasione non minus insulsa quam falsa doctrinæ sibi nomen induerunt theologicoque nomine gloriari solent, diutius simplicem seducant populum, neve tam spurce ac corrupte sanctissimæ Theologie maiestatem debinc prophanare ac illi notas inurere audeant, cum non solum moribus vivant per-

⁷ quo edd. ⁹ cuidam] Coricio. Cf. infra Schnarregalli ep. ¹⁰ multi etiam, ard. 1.3. ¹¹ Silv.] Prierias. ¹² a littore] *facetus esse volunt scriptor cum hoc pro a latere poneret.* ¹⁴ hunc] Eckium. ¹⁵ Enchiridium contra Lutheranos. ¹⁹ mag. V.] non novi hunc Vivetem. ²⁷ Alveldus ediderat ‘Malagma optimum contra infirmitatem duorum virorum Loniceri et Lutheri’. Cf. Appendix, ad hunc Pasq. Marr. vers. 43. sq. ²⁸ a tergo sal.] *fac eum vapulare.*

³² succurri (*pro succurrere*) *ut infra* resisti (*pro resistere*) *omnes*. [Latini sermonis venustatem non nimis bene ipse auctor didicerat.] ³³ doctrinæ] i. e. doctorum virorum ³⁴ theologic] i. e. theologorum.

versis, sed et omnium disciplinarum penitus sint expertes. In primis itaque ad summam aspiraturi Theologiam Grammaticam discant, ne cum artificibus manuabibus inepte ac corrupte loqui, uti faciunt, assuescant. Inde summopere necesse videtur Rhetoricae amplectantur praecepta, ut divinum declamaturi verbum non tam confuse, turbide ac illepede deblacterent, sed pro suis frigidis nugis 5 et dialecticis involucris populo Christiano verba veritatis aperire discant. Deinde si lubet, quamvis necessum non sit, Logicam discant ac Dialecticen, verum sincere et non depravate. modus tamen ac tempus his statuatur, ne inepta capita totius vitae tempus inutilibus consumant strophis. Super omnia vero Latini sermonis discant venustatem, ut et veteres theologos legendo intelligere, et pro- 10 priam barbariem scribendo et loquendo explodere valeant. His demum adminiculis Theologiae limen humiliter salutare et reverenter ingredi audeant, ne omnes pariter cæco errantes tramite ita ignorantiae involvantur caligine, ut nullus alio plus sapere seu rectius quid intelligere valeant. Provideatur vero enixe ne dialectica, logica et gentilium sophistarum ineptiae cum sacris confundantur literis vel 15 coelestia dei instituta ad Aristotelis humana redigantur præcepta, quoniam nullum consortium Christi et Belial. Abnegent igitur Theologiae candidati confessim sub initium contentiosum hoc studiorum genus, ne, uti fieri consuevit, hac rixandi consuetudine scipios bene in cunctis sentire convincant, quum tam- 20 men omnia ignorent, et totius vite tempore nil aliud etiam summis laboribus quam nihil scire didicere. Et quoniam videmus stultos, insanos, garrulos illos theologastros oristica cavillatione litigandique consuetudine adeo a sacris ac bonis excidisse moribus, ut omnium hominum sint sceleratissimi ac facinorosisimi, ad cuncta tam publica quam privata munia inepti, primo moralium moralibus gentilium imbuantur studiis, deinde Christianæ religionis vera et pia 25 amplectantur præcepta: ita enim pro superbis et contentiosis humiles, pro voluptuariis continentibus, pro avaris liberales, pro invidis humani et demum pro viciosis viri optimi evident. Quodsi omnino quis Dialecticam in Theologia confundendam esse dignum dicit, ut eo pacto haereticorum resisti valeat decipulis, Christianus vero orbis a reliquis depuratus sit erroribus, ad Boemos ille dele- 30 getur haereticos, ut vel illos ad viam veritatis convertat, vel quum id (ut credere licet) minus præstare queat, saltem præsumptionis, garrulitatis et stultitiae suæ pœnas capite proprio luat. Proinde quum nulla alia sit caussa, cur qui falso theologicum usurpent nomen, dialectice, hoc est simulatorie et hypocritice vivant, aliud dicant, aliud faciant, quam quia omnem atatem et operam in 35 verborum inanium spiritu ac dialecticis consumant deceptionibus, illa vero explosa vel saltem salubrioribus institutis refrænata ad veram vel legitimam theologiam denuo redire incipient, Christi dei nostri præcepta absolutius observabunt, diligenter antiquorum Theologorum libros evolvent et quod in illis legendo reperient, operibus quoque complere et proximis impertiri nitentur. Cæ- 40 terum quum nisi sublata caussa effectus minime tolli queat, et philosophastri illi seu depravati sophistæ omnium viciorum scateant illuvie, maximeque ideo viciose vivant, quoniam viciose philosophentur, et quæ in cœlo sunt se specu-

⁷ Logicen 2. 3. ¹⁴ valeant sic *edd.* ²⁸ euadant. *edd.* in (pro cum) *omnes*.
^{28.29} confudendam 2. resisti *omnes*. Cf. *supra*. ³⁰ Bohemos 2. Boemos 3. ³¹ quum]
i. e. si. ³³ cur] nimis Germanice loquitur Romanus Pasquillus. ³⁷ refrenata 2.
⁴⁰ impertire 2. ⁴³ quoniam v. philosophentur etc.] *Sic scripsit auctor, quoniam*
proprium barbariem scribendo explodi (*cf. v. 32. p. 506. et prox. v. 29.*) *non valeret*.

lari existiment, quum propter torporem et ingenii tarditatem nec quæ ante pedes sunt videre queant, illis in primis Thomæ ac Scotti admantur codices, quod longe utilius et conducibilius quam si Iudeis Thalmudici auferantur libri.

„Fiat ut petitur”.

5

Decretum S. D. N. Papæ
super supplicatione Pasquilli lecta et publicata
per D. Ep̄m. Sutriensem.

Sanctitas D. N. Papæ, maturo habito concilio, ad universum Christianum orbem legatos viros scilicet doctissimos mittere decrevit, qui diligentia indagine perquirant et examinent eos qui se theologicō nomine dignos esse censeant, quos si tam verbis quam operibus legitime philosophari, Evangelicæ veritati sedulo inhærere, Paulinæ ac priscorum theologorum doctrinæ operam impendere invenerint, eos praconis et laudibus extollant muneribusque honorent, ac ut feliciter quoque pergent et successoribus per manus recte vivendi et docendi normam tradant exhortentur; quos vero non re, sed verbis tantum inanibus digladiari, Evangelicam autem et priscam theologiam sophistica garrulitate et corrupta dialectica corrumpere, moribus vero contra ac ipsi præcipiant pessime vivere, linguam denique Latinam penitus ignorare reperient, eos comminationibus deterrent competentibus, quo minus improbis et flagitiosis moribus cum crassa et supina sua ignorantia sacratissimum theologiæ nomen deinceps inquinare audeant, perpetuum garrulitatis ac vanitatis suæ imponant silentium. quodsi in pertinacia sua solita instar perfidorum Iudeorum perseverare dignum duxerint, et temerario nisu monita ac mandata tam iusta ac pia negligere ausi fuerint, post debitarum poenarum exactionem simulatum illis et hypocriticum detrahant ornamentum, ut palam liqueat sub leonina pelle minime theologum, sed plane tam diu asinum delituisse.

Flete igitur, Theologastri, nam ignorantia vestra ac perversi mores palam fient ac manifestabuntur.

Publius Schnarregallus
30 Maironis Imperatoris, summi Pontificis Cancellarius,
reverendo fratri
P. Augustino Alveldiano Franciscano,
regularis observantiae S. Crucis,
sacri Bibliorum canonis miseratione divina et authoritate apostolica Lectori,
35 et in summis festivitatibus Viceguardiano,
habitus Cardinalatus S. Hieronymi defensori imperterritu,
et in Cœna domini Oratori de Synaxi,
Romanistæ romanissimo,
bonam mentem et duodecim Chiliades talentorum hellebori
40 exoptat.

Miraberis fortasse, alveldialissime Alveldi, cur syngrapha tibi Imperator summus pontifex non rescriperit, qua iam pridem S. Michaelis literas esse

⁴ Hoc pontifici tribuitur.

⁶ LECTVM ET PVBLICATVM scribi debebat. ²² Iudeorum 2. ²⁶ Sequentia non habet 2.

³⁰ Maironis] an pro Marronis == Marani, execrati, deceptoris? Nam vix cre-